

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Augustini Barbosa ... Collectanea doctorum tam
veterum, quam recentiorum, in ius pontificium universum**

In Qvo Qvintvs Decretalivm Libri continetvr

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1669

De Excessibus Prælatorum, & subditorum Tit. XXX. [i. e. XXXI.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95280](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95280)

fieri Ordinibus insignitus, cap. nullus 24. dist. Sylvest. d. n. Maiol. de irregul. lib. 4. cap. 9. n. 6.

SYMMARIUM.

1. Compendium huius textus refertur.
2. Ordines minores. & Subdiaconatum eidem conferri una die sine Papa licentia non potest nisi ad hanc consuetudinem.
3. Subdiaconatum simul cum minoribus Ordinibus suscipiens temerario ausu, potest dispensari ab Episcopo, ut ministraret in Ordinibus non fortitue susceptis.
4. Ordines minores una die conferri possunt.

CAP. Cum H. II. Cælest. III.

Subdiaconatum fortitue accipiens, minoribus Ordinibus anceps, Episcopus potest permittere ut in minoribus se exerceat, secus de maiori, nisi ingrediat Religionem, & postquam ibi honeste vixerit, Abbas in omnibus Ordinibus poterit dispensare. Colligunt ex Ordin. Abb. Innoc. Collect. Zabar. Ioan. Andr. Hostien. Butr. Anch. Panorm. Mar. Socin. Cened. collect. 173. Viui. in ration. lib. 5. iuris Pontif. pag. 181. Alagona in compendio iuris Canon. pag. 704. remissive Ximen in concord. p. 1. refertur ab Anton. Augustin. collect. 2. Decretal. lib. 5. tit. 12. cap. 1.

Collige ex text. minores Ordines, & Subdiaconatum eidem conferri una die non posse sine Papa licentia, ut per Atmil. in summa verb. Ordines n. 6. Angel. verbo Ordo 6. num. 1. Socin. 4. dist. 25. g. 1. art. 3. Bernard. in pract. cap. 25. in fine, ubi Salzed. in addit. lit. C. Bonac. de Sacramentis. dist. 8. quest. unic. puncto 5. num. 36. Valer. Reginald. in praxi fori penitent. lib. 32. tractat. 2. num. 70. vers. ad hanc. Campanil. in diuers. for. iuris Canon. rub. 6. cap. 3. num. 13. Quinimo hodie necdum simul dari non possunt, ac præterea neque intra annum, cum non nisi post annum a suscepto postremo gradu minorum Ordinum ad sacros quis promoueri possit ex dispositione Conc. Trident. sess. 23. de reformat. cap. 11. ubi Decretum est, quod supra dixi, non tamen aufert consuetudinem, quæ permittit, ut possint simul minores Ordines dari cum Subdiaconatu, nam ubi ea extaret licite his quoque temporibus eos simul conferret Episcopus, prout tenent Nauar. in manuali c. 25. num. 71. vers. 8. Henric. in summa lib. 10. cap. 11. §. 4. Rebuff. in praxi beneficii. tit. de clericis male promoti. gloss. 1. numer. 18. Viuald. in condellibro anreo. tit. de Sacramentis Ordinis, num. 16. Gutier. canoniarum lib. 1. cap. 36. n. 31. & 23. F. Emmanuel. quest. regul. tom. 3. quest. 23. art. 4. Soar. tom. 5. dist. 31. sect. 1. num. 41. Valer. Reginald. d. num. 70. vers. ad hanc. Thom. Valsc. allegat. iuris, tom. 1. alleg. 4. numer. 2. Mar. Antonin. variar. resolut. lib. 1. resolut. fin. casu 26. Campanil. d. cap. 3. numer. 10. quomuis ab ipso Concilio sublatam esse omnem contrariam consuetudinem minus bene existimauerint Maiol. de irregul. lib. 4. cap. 11. numer. 1. & Salzed. dicto cap. 25. in addit. litt. C. ac Menoch. de arbitr. casu 564. num. 8.

In minoribus duntaxat Ordinibus. &c. Ergo quando quis Subdiaconatum simul cum minoribus Ordinibus temerario ausu recipit, potest Episcopus eum eo dispensare, ut ministraret in ordinibus non fortitue susceptis, ita Valer. Reginald. d. praxi fori penit. lib. 30. num. 27. vers. secundus.

In gloss. Minores, 1. ibi. Hic ergo habes expressum, quod omnes minores Ordines, una die conferri possunt. Notatur ad hoc, quod minores Ordines eidem persone possunt simul conferri, ut per Nauar. in manuali cap. 25. num. 71. vers. 8. cuius sententiam sequitur Campanil. Barbof. Collect. Tom. III.

d. rub. 6. cap. 2. num. 20. quatenus concurrat consuetudo, aut intercedat dispensatio, aduertens quod licet Concil. Trident. d. cap. 11. præcipiat minores Ordines esse per temporum interstitia conferendos, nihilominus subiungit, nisi aliter Episcopo magis expedire videatur, &c. ergo concedit dispensationem Episcopalem posse intercedere, quod quidem Concilij decretum, quia consuetudinem non aufert, ideo illa adhuc hodie seruanda foret ubi adesset, prout probant DD. supracitati: quomuis Henric. d. lib. 10. cap. 11. §. 4. constituat regulam affirmatiuam, ut possint eidem simul eadem die conferri nisi consuetudo contrarium obtineat.

SYMMARIUM.

1. Nullus duos sacros Ordines eodem die recipere, & si precedente ex communicatione eos suscipit, in susceptis ministrare non potest.
2. Episcopus statuendo potest adiuvare ius commune.
3. Ordinis Sacramentum verè datur excommunicato quoad characterem, non quoad Ordinis executionem.
4. Dispensare potest Episcopus cum excommunicato accipiente Ordinem si religionem ingrediat, ut ministraret in suscepto.

CAP. Innotuit. III. & fin.

Quia præcedente sententia excommunicationis ne quis se ingerat ad duos sacros Ordines suscipiendos, eos suscipit, in susceptis ministrare non potest, & si fiat Religiosus, peracta debita poenitentia de licentia Papæ poterit eum eo dispensari. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Ioan. Andr. Hostienf. Anch. Panormit. Mar. Socin. Viui. in rationali lib. 5. iuris Pontif. pag. 181. Alagona in compendio iuris Canon pag. 704 remissive Ximen in concord. p. 1. refertur ab Anton. August. collect. 2. Decretal. lib. 5. tit. 12. c. 2.

Cumque ab eodem Episcopo, &c. Notatur ad hoc, quod Episcopus statuendo potest adiuvare ius commune, apponendo scilicet poenam, ubi ius non imponit, vel aggravando poenam a iure impositam, ut per Duem. reg. 251.

Ministrare non debent. Notatur ad hoc, quod Sacramentum Ordinis verè datur excommunicato quoad characterem, licet non quoad executionem, ut per Co-uarr. in cap. alma mater. p. 1. §. 6. n. 6. faciunt quæ Bonac. de censuris. dist. 2. quest. 2. puncto 2. §. 1. a. n. 1.

Cum eis poteris de nostra licentia dispensare. Notatur ad hoc, quod cum excommunicato accipiente Ordinem, si Religionem ingrediat, potest Episcopus dispensare, ut ministraret in suscepto, ita Valer. Reginald. in praxi fori penit. lib. 30. n. 27. in princip.

De Excessibus Prælatorum, & subditorum

TIT. XXX.

UPER hanc rubr. scripserunt Zabar. Ioan. Andr. Anch. Butr. Panorm. Merian. Socin. Ioan. de Lundris in breuiario sanctorum Canonum. fol. 181. verso, Petrus de Rauenna in compendio iuris Canon. Martin. Meibart in Epitome Decret. fol. 191. verso.

Q 3 Daniel

Daniel. Venator in *analyfi methodica iuris Pontificij*, pag. 700. Goff. & Hostienf. in *summa huius tit.* Alexand. Caflan. & Anaftaf. Germon in *paratilis ad quinque libros Decretal.* Barthol. Carthag. in *expositio tit. iuris Canonici*, Zypæ. in *analytica poftremi iuris ecclefiaftici enarrat.* pag. 423. nouiffime Ioan. Honor. lib. 5. *summ. Decretal.* omnes *sub hoc tit.*

S V M M A R I V M.

- 1 Compendium huius text. refertur.
- 2 Excommunicari nullus potest nisi iudiciali ordine.
- 3 Epifcopus non potest fententiam interdicti proferre, vel Clericos fufpendere fine iudicio Capituli.
- 4 Excommunicatio lata non pramiffa trina Canonica monitione valet.

C A P. Peruenit. I.

Alexand. III.

Epifcopi, feu Prælati ne Presbyterum irrationabiliter grauent, vel inhoneste tractent, mandatur in præfenti, ne talens, & exactiones fidebitas præfument in eos exercere, nec fine iudicio eos fufpendant, vel eorum Ecclefias fubiciant interdicto, nec eos excommunicet fine ordine iudiciali, nec permittant eos habere duas Ecclefias, quarum vna fufficit, fub pœna, quæ fit ad timorem aliorum. Colligunt ex Ord. Abb. antiq. Innocent. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Hostienf. Butr. Anchar Panormitan. Marian. Socin. Viuian. in *rationali lib. 5. iuris Pontificij* pag. 182. Alagona in *compendi iuris Canon.* pag. 704. remiffiue Ximen. in *concord. part. 1.* refertur ab Anton. Auguft. collect. 1. *Decret. lib. 5. tit. 27. c. 1.* & est post Concil. Lateranenfe fub Alex. III. p. 2. c. 7.

2 Nec aliquem excommunicare fine ordine, &c. Nullus ergo excommunicari potest, nisi iudiciali ordine, videlicet probata caufa, & pramiffis debitis monitionibus canonicis, vt latè offendit Bellet, *diff. quif. clericalium. p. 1. tit. de fauore Clericorum Canonis §. 4.*

3 *Sine iudicio Capituli fufpendere.* Notatur ad hoc, quodd Epifcopus non potest fententiam interdicti proferre, vel clericos fufpendere fine iudicio Capituli, vt per Fr. Emman. q. regul. tom. 2. q. 21. ar. 7. vbi etiam dicit hoc feruandum, quando de re graui, & feuera pœna imponenda tractatur.

Est igitur in hoc text. fancitum in grauib. caufis in quibus procederetur ad fententiam fufpentionis, fore neceffarium, Capituli iudicium, id est, confenfus, vt explicant Felin. post alios in *cap. irrefragabili sub n. 3. ver. fed dic quod immo de officio Ordin.* quamuis in leuibus fufficiat confilium, vt post Salzed. in *pract. crimin. canon. cap. 3.* tradit Fr. Emman. loco cit. Ad quos poftea forfan animaduertens Concil. Trid. fess. 25. de reformation. *cap. 6.* difpofuit vt Capitulum initio cuiuslibet anni eligat ex capitulo duos, de quorum confilio & afenfus, Epifcopus, vel eius Vicarius tam in formando proceffu, quam in cæteris omnibus actibus vfque ad finem caufe inclufiue, coram notario tamen ipfius Epifcopi, & in eius domo, aut confueto tribunali procedere teneantur, vnum autem tantum fit vtriusque votum, poffitque alter Epifcopo accedere cum Epifcopus extra vifitationem procefferit, de quo vide Franc. Leon. in *thesauro furi ecclefiaft.* part. 2. *cap. 7. 64.* Riccius in *collect. decif. par. 4. collect. 741.* & in *praxi furi ecclefiaft.* decif. 566 in 1. edit. & refol. 488 in 2. edit. Mantie, decif. 180 per totam. Garc. in *addit. ad fumm. tract. de benefic. part. 4. cap. 5. num. 96.* Illud quod in Concil. Trid.

nouè statutum est de adhibendis his duobus adiutis feruatur in Capitulis exemptis, prout in Sacra Congreg. Concilij & Rota decifum fuisse testatur Seraphin. *decif. 743.* Aloyf. Riccius *refol. 488. num. 6. & 7.* Et habere locum tam in delictis grauib. quam in leuibus, cum in omnibus necesse fit vt cum adiutis procedat Epifcopus, fuit dictum in Rota in *tra. Carthaginenf. iurisdictionis. 25. Nouembri 1785.* eodem Illustiffimo Seraphino, vt patet in eius *decif. 710. vbi etiam quod poffit procedere ex officio, vt refert Aloyf. Riccius d. refol. 488. num. 4. vbi num. 5. ampliat vt procedat etiam in leuibus in quibus non est opus iurisdictionaria, fed in his opus non esse adiutis dicit Seraphin. *decif. 710. num. 1. & 4.* Quos quidem duos Canonicos à Capitulo initio anni eligendos, fi quando pro formando libello, seu aliis actibus fuis finiet tempore Diuinorum officiorum eos abesse contingat, priuandos non esse quotidianis diftributionibus tanquam abfentes propter Ecclefie vtilitatem ex officio fibi attributo refoluit Monet. *diffinit. quæst. par. 2. quæst. 8. num. 19.* Limitatur tamen prædicta Concilij Trid. difpofitio vbi ageretur de crimine per totum Capitulum perpetratum, vt nec quidem Super. funt duo innocui, qui poffunt adhiberi, hoc enim cula Epifcopus procederet folus ex his, quæ confulit Rota, apud Seraphin. *decif. 1050. num. 1. & 4.* prout nec obiter illud decretum fi procederetur contra aliquem Capitularem, qui accidentario efflet fubditus libelli, & abfolutè potestati Epifcopi dicit Seraphin. *decif. 1058 à num. 2.* Hinc etiam non incepte me aduertit cenfeo iftos adiunctos omnino allumendos esse ex perfonis, quæ verè funt Capituli, non in fpectu à funt tales de iure communi, quales funt foli Canonici, vel potius de iure fpeciali, quales funt dignitates vel etiam portiones, seu beneficii Ecclefie, vt mente S. Congreg. cenfuit Rota *decif. 708. num. 6. & 9 per tot. part. 2. recent.* Deinde aduerto concordias obli per in contrarium initas inter Epifcopos, & Capitula non obftare, ipfæque fublatae esse per Concil. Trid. fess. 6. *cap. 4.* in illis verbis, concordias, quæ tantum fuis obligant auctores, quod fanè est accipiendum, vt non intelligatur de concordis circa modum procedendi f. actis, & fpecificè confirmatis per Sedem Apoftolicam fæpe fuit per S. Congreg. refponfum, Seraphin. *d. decif. 475. num. 3.* & Mantie, *decif. 101. num. 10.* id reftantes.*

In gloss. *Indicatio.* ibi, lata tamen tenet. Notatur à hoc, quodd fi excommunicatio lata fuerit non pramiffa canonica, & trina monitione, ac per confequentem ordine excommunicandi iudiciali non feruato valet, licet fit iniufta, vt per Couar. in *cap. alma mater. part. 1. §. 9. numer. 7.* Sayr. de *excof. lib. 1. cap. 12. num. 26.* Bellet. d. *tit. de fauore Clericorum Canonis §. 4. num. 1.* Vide tamen dicta ac *cap. fura. inf. de fentent. excommunic.*

CAP. Ad huc. II.

Epifcopus non potest priuare proftbyteros fuis Ecclefiis, iuribus, redditibus, confuetudinibus, vel eos minuire. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innocent. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Hostienf. Butr. Anchar. Panorm. Marian. Socin. Viuian. in *rationali lib. 5. iuris Pontif.* pag. 182. Alagona in *compendi iuris Canon.* pag. 701. remiffiue Ximen. in *concord. part. 1.* refertur ab Anton. Auguft. collect. 1. *Decret. lib. 5. tit. 27. c. 2.* & est post Concil. Lateranenfe part. 2. *cap. 4.*

Plenariè conferuntur. Nifi prætextu priuilegij exemptionis fux Ordinarium opprimerent, tunc

enim iure exemptionis cadent. Cassid. *decis. 6. num. 4. sub tit. de privileg. Etasim. Cockier de iurisdictione. Ordinar. in exemptos. par. 3. q. 17.*

CAP. Adaures. III.

- 1 Beneficium conferre, vel Ecclesiam providere valens, illud sibi pro suo usu retinere, vel conferre non potest, & si faciat, collatio non tenet, & Ecclesia est alij danda, & ipse puniendus. Colligitur ex Ordinari. Abb. antiq. Innocent. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Hostiens. Surr. Anchast. Panorm. Mar. Socin. Viuian. in *rationali lib. 5. iuris Pontificij pag. 183.* Alagona in *compendio iuris Canon. pag. 705.* remissive Ximen. *concord. p. 2.* refertur ab Anton. Augusti. *collect. 1. Decretal. lib. 5. tit. 27. c. 3.* & post Concil. Lateranen. sub Alexand. III. c. 24. c. 3.
- 2 Auctoritate propria intrudere non verentur. Intrusus quis, & quot modis dicitur, tradunt Rebut. in *cap. in nostra, supra de re scriptis. Flamin. de resig. beneficiorum. lib. 7. qu. 1. n. 114.* Spin. in *specul. testament. gloss. 4. princip. n. 91.* Azor. in *inst. moral. p. 2. lib. 7. cap. 35. q. 10.* Rota *decis. 741. n. 2.* apud Farin. p. 2. *receptorum. Mascard. de probat. concl. 936. n. 20.* latè Aloyf. Riccius in *praxi aurea resolut. 224. per totam.*
- 3 Ad illud verò, quod potestatem eligendi, aut præsentandi in beneficiis habentes, non possint se ipsos eligere, instituire, aut præsentare, dixi ad *cap. cum in iure 33. à n. 5. sup. de electione.*

S V M M A R I V M.

- 1 Sodomitæ quæ pœnâ sint puniendi, ostenditur.
- 2 Diabolus fugit quando sodomia peccatum committitur.
- 3 Doctores referuntur de vitio sodomie, eiusque speciebus agentes.
- 4 Clericus infandum crimen perpetrans deponitur, ac in monasterium detruditur.
- 5 Clerici sodomie quamvis in Ordinibus sacris ministrant, ac celebrent, irregulares non sunt.
- 6 Clerici sodomie attentæ Constat. Pij V. quas pœnas incurrant, ostenditur.
- 7 Sodomie sub Constitutione Pij V. includuntur, qui quæ si ex usu continuato huiusmodi vitium exercent.
- 8 Constitutio Pij V. comprehendit solum habentem copulam sodomiticam consummatam si naturale semen intra vas effundatur.
- 9 Sodomie, notorius, non verò occultus Constat. Pij V. comprehenditur.
- 10 Constat. Pij V. an comprehendat illum, qui muliere retro abutitur, ostenditur.
- 11 Clericus vitio bestialitatis laborans, & cum animali bruto turpiter cotens non incurrit pœnas Constitutionis Pij V.
- 12 Sodomie totius Christiani Imperij legibus igni traduntur, nisi sint minores.
- 13 Bona sodomie confiteantur.
- 14 Infames sunt sodomie.
- 15 Testamenti fâctionem amittunt sodomie.

CAP. Clerici. IV.

- 1 Sodomie laborantes si sint clerici, debent deici à sacro, & in monasterium detrudi, si laici, excommunicandi sunt. Colligitur ex Ordin. Abb. antiq. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Hostiens. Butr. Anchast. Panorm. Marian. Socin. Cened. *collect. 130.* Viuian. in *rationali lib. 5. iuris Pontificij pag. 183.* Alagona in *compen-*

do iuris Canonici pag. 705. remissive Ximen in *concord. p. 1.* desumitur ex Concil. Lateranen. sub Alexand. III. *cap. 11.* & refertur ab Anton. Augusti. *collect. 1. Decretal. lib. 5. sub tit. de cohabit. clericorum, & mulierum cap. 11.*

Constitueram in præfenti de hac foedissima sodomie materia nequicquam tractare, si multum honestè fecerunt nostri interpretes eam silentio prætereantes, & non immeritò vulgò nomen sortitum est vitij nefandi, eo quòd nec fieri quidem de eo liceat, in tantum, quòd diabolus fugit, quando tale nefandum crimen committitur, ut tradit Asili. in *constitut. Neapolit. l. 3. rub. 42. num. 11.* & memorabile est illud, quòd scribit D. Hieronymus super *Isaiam, & Iob.* quòd in illa nocte, qua Christus redemptor noster natus est ex Virgine Maria, omnes sodomie mortui fuerunt, & cum illis Virgilius celebratissimus Poëta, qui illo morbo laborabat, ut ex Bermond. refert Salzed. ad Bernard. in *pract. cap. 89. addit. 1. lit. A.* & ex aliis refertur etiam Ceval. *commun. contra communes. quest. 248. num. 10.* Emmando Valle de *incantat. & ensal. sect. 3. cap. 4. num. 12.* vbi num. 26. dicit, quòd Calvinius hæreticus, Aristoteles, & alij Philosophi totius naturalis, & moralis præcipui in gentilitate magistri, sodomie fuerunt, excepto Platone, qui amore veritatis contemplandæ abstinuit se ab omni delectatione venerea.

Multa circa huius criminis detestationem, & de eius speciebus, ac variis diversarum nationum pœnis vide apud nostros Lusitanos Ordin. Regiam *lib. 5. tit. 13.* vbi notat parens meus, & apud Castellanos, *l. 2. tit. 21. partit. 7.* vbi Greg. & *l. 1. tit. 12. l. 8. noua recopilat.* vbi Azueved. S. Thom. *2. 2. q. 154. art. 11.* Lambert. de *iure patron part. 1. lib. 2. quest. 9. art. 18.* Lactant. in *lib. de falsa Religione, cap. 10. num. 36.* Clar. *lib. 5. Sodomie, Covar. in Clem. si furiosus, part. 1. §. 1. num. 6.* Duen. *reg. 103. Alphan. collect. 236.* Lancel. Conrad. in *temple omnium iudicium l. 1. cap. 9.* de *Pretere §. 3. tit. de sodomie, Aluar. Pelag. de planctu Ecclesie lib. 2. cap. 2.* Ioseph. Ludovic. Lucensi *decis. 17. ex num. 22.* Cassian. in *consuet. Brugus. rub. 7. §. 3. verbo à faire testament, ex num. 4.* Bonacol. *commun. crimin. verbo sodomie, Sebast. Medic. in summa peccat. part. 1. tit. 8. quest. 34.* Simanc. de *catol. iustit. tit. 64. ex num. 73.* Ioan. Garcia *reg. 55. ex num. 40.* Anton. Scap. de *iure non scripto lib. 5. cap. 143.* Agid. Bossi in *prax. tit. de stupro deest. in masculos.* Plot. de *in litem iurando §. 6. ex num. 42.* Menoch. de *arbitr. casu 286.* Maiol. de *irregul. lib. 5. cap. 43.* Franc. Viuian. *lib. 2. opin. 726. & seqq. Spin. in speculo testam. gloss. 19. princ. n. 50.* Cotta in *memorab. verbo predicones, Anton. Gomez. l. 80. Tauri. num. 32. cum seqq. Ioan. Vella de pœnis delictorum, cap. 23.* Viuian. *commun. opinionum, verbo Sodomie delictum, & tom. 2. li. 9. tit. 7. num. 154. pag. 479.* Peguer *decis. 72. cum seqq. Menoch. de arbitr. casu 286.* Zerol. in *prax. Episcop. part. 1. verbo, nefandum.* Stephan. Quarant. in *summa hulleij verbo sodomie.* Cardos. in *praxi Indicum. eod. verbo, Bernard. Moscatel. in pract. crimin. tit. de adulterio. &c. n. 26. cum seqq. Rebut. de pacificis possessoribus. n. 208. Aned. responsa 31.* Bernard. & Salzed. in *pract. cap. 89 in nouissima impress. Mascard. de probat. concl. 1313.* Aloyf. Riccius in *collect. decis. par. 1. collect. 184. & part. 3. collect. 525.* Card. Baron. *annalium Ecclesie, tom. 3. anno Christi 343 pag. mibi 405.* Ceval. *commun. contra communes, quest. 248.* Pradil. in *summa legum penaliu. part. 1. cap. 11.* Farinac. in *praxi criminal. part. 5. quest. 148. num. 15. cum seqq. & conf. 25. num. 8. & num. 59.* Campanil. in *diuersiuris Canon rub. 11. cap. 22.* Cened. ad *Decretal. collect. 130.* Petr. de Ledesma in *summa part. 2. tract. 27. cap. 5. latè Emmando Valle de incantat. & ensal. sect. 3. cap. 4.* Sayr. in *clauis Regie lib. 8. cap. 5.*

- cap. 5. num. 16. Azor in *inst. moral.* p. 2. lib. 7. cap. 18. q. 3. & p. 3. l. 3. cap. 18. cum segg. Fr. Emma. *quæst. regul.* tom. 2. *quæst.* 28. art. 1. Ioan. Pineda in *lib. tom. 2. cap. 36. vers. 14. pag. 708.* Valer. Reginal. in *praxi fori panit.* tom. 2. lib. 22. à num. 49. Aldret. de *religiosa disciplina tuenda*, lib. 2. cap. 15. §. 5. Fr. Francisc. Coriolan. Capuccin. in *tract. de casibus reſervatis*. p. 2. casu 9. §. 10. n. 20. cum segg. Ludou. Miranda in *man. Prelat.* tom. 1. q. 52. art. 2. concl. 4.
- 4 Deiciantur à clero, &c. §. Notatur ad hoc quodd clericus nefandus hoc scelus perpetrans deponitur, ac in monasterium detruditur, ut per Bernard. d. cap. 89. num. 4. Bermond. de *publicis concubinariis*. tit. de peccato *sodomie*. num. 37. Ducen. reg. 101. *limit. vlt.* Campanil. d. cap. 21. num. 7. & 10. *vers. sum preterea*; quare si in Ordinibus ministrare, vel celebrare audeant, irregulares fieri à solo Papa dispensandos opinati sunt, Foier. in *praxi crimin. Canonica.* part. 6. cap. 37. numer. 11. Clar. in §. *solennia*, num. 5. Lambertin. de *irrepatron.* part. 1. lib. 2. *quæst.* 2. art. 18. num. 4. Cou. in *Clem. si furiosus*, part. 1. num. 6. Franc. Marc. Delphin. *decis.* 687. num. 16. part. 2. Salzed. ad Bernard. d. cap. 86. Verùm hæc resolutio impugnatur ab Aretin. in *cap. cum non ab homine. de iudic.* cumque multis additis rationibus sequitur Navar. in *man. cap. 27. num. 249.* & est recepta opinio apud recentiores, quam etiam tuentur. Sayr. de *cenſur.* lib. 7. cap. 12. nu. 22. Valentia tom. 4. *disput.* 7. q. 19. *punct.* 3. circa finem. Soar. tom. 5. *disput.* 31. *sect.* 4. num. 20. Fr. Emma. d. *quæst.* 28. art. 2. Aldret. d. cap. 15. num. 34. Henriq. in *summ.* lib. 3. cap. 36. §. 1. in *commento litt. M. & lib. 14. cap. 5. §. 1. litt. F.* Floron. de *casib. reſerv.* p. 2. casu 7. §. 1. num. 7. Finell. in *simili tract.* casu 6. n. 6. me citato in hoc loco, Diana *resol. moral.* p. 2. *tract.* 3. *miscel. resol.* 69. Campanil. d. cap. 22. n. 9. vbi num. 40. refert. se vidisse quandam apostillam scriptam manu Cardin. Lutij Saxi cum regens summi Prætorij penitentiariæ erat, qui in manuali Navarri loco proxime citato. post illa verba, *sed solum exercentem*, quibus ait non omnem clericum sodomitam fieri irregularem vigore constituit. Pij V. de qua *infra*, sed exercentem tantum; addit hæc formalia verba, *nec exercentem*. prout alias idem sanctissimus D. N. dixit, at verò facto verbo in *Signatura*. id est, penitentiaria. tenet. P. Tolet. *negatiuum*.
- 6 Rigidius cum sodomitis procedendum dixit Pius V. in sua constitut. incip. *Horrendum scelus*. de anno 1578. sub Dat. Romæ die 3. Septembris, per quam omni privilegio clericali, officio, beneficio, & dignitate privati degradantur, ac brachio seculari traduntur in illis verbis ibi, *omnes, & quoscunque Presbyteros, & alios clericos seculares, & regulares, cuiuscunque gradus, & dignitatis tam divini nefas exercentes omni privilegio clericali, omniq; officio dignitate, & beneficio Ecclesiastico præsentis Canonis auctoritate privamus: ita quod per iudicem Ecclesiasticum degradati potestati statim seculari tradantur, qui de eis illud idem capiat supplicium, quod in laicos hoc in exilio æquoluto legitimis reperitur sanctionibus constitutum*. ref. 10 ego ipse de officio, & potest. Episcopi, part. 2. alleg. 46. n. 21. quæ quidem Piana constit. tantum pertinet ad forum exterius, sicut tenet Iacob. de Grassis d. cap. 90. num. 4. & 5. & in foro conscientie vñ recepta non est, ut resoluunt Avil. de *cenſur.* p. 7. *disput.* 4. *dnb.* 7. *concl.* 7. in *fin.* Filiuc. de *casib. reſerv.* p. 2. c. 7. §. 1. num. 8. Belloch. in *praxi de casib. reſerv.* part. 2. q. 1. num. 221. Diana d. *tract.* 3. *miscel. resol.* 61.
- 7 Circa quam constitutionem notandum est primò, quodd sub illa non includuntur quilibet sodomitæ, sed solum exercentes, illi scilicet, qui quasi ex vñ continuato id exercent, ut post Navar. & alios resoluunt Fr. Emanan. *quæst. regul.* tom. 1. q. 30. art. 19. Sayr. de *cenſur.* lib. 7. cap. 12. num. 23. Avila eod. *tract.* p. 7. *disput.* 4. *dnb.* 7. Henriq. in *summ.* lib. 13. cap. 26. in *gloss. litt. N. & lib. 14. c. 5. litt. F.* Pet. de Ledelma d. *tract.* 17. cap. 5. *concl.* 4. Maria de *iurisdic. part.* 2. c. 16. Belloch. in *praxi de casib. reſervatis* part. 2. q. 1. n. 217. Homobon. de *casib. reſerv.* part. 2. c. 4. *sect.* 5. Floron. in *simili tract.* part. 2. casu 7. §. 1. n. 9. Finell. eod. *tract.* casu 9. num. 6. Filiuc. tom. 2. *tract.* 17. c. 17. num. 127. Diana d. *tract.* 3. *miscel. resol.* 65. Soar. de *cenſur.* *disput.* 31. *sect.* 4. n. 20. Marc. Ant. Genuens. in *praxi Curia Archiepiscopalis Neapolitana*. cap. 67. Emman. do Valle d. *sect.* 3. cap. 1. n. 21. Nicol. Caic. de *benefic.* part. 11. cap. 10. n. 198. Aldret. d. cap. 15. n. 27. Azor. *instit. moral.* part. 2. lib. 7. cap. 18. q. 3. Campanil. d. cap. 22. num. 11. Coriolan. d. §. 10. num. 4. & hæc est omnino tenenda ad prædictam constitutionem stricte, explosa contraria sententia Ioan. Vella d. cap. 33. *vers. hodie autem*, Salzed. d. cap. 89. in *addit. litt. D.* *vers. unum tamen*, Flau. Cherubin. in *compend. Prætorij constitut.* 72. Pij V. *schol.* 2. Ceual. *deco citat.* lib. 24. quorum reprobaui opinionem d. *tract.* de *officiis*, & *reſervatis Episcopis*. part. 2. alleg. 46. num. 21. & ideo in Curia non facile admittuntur impetrations de beneficio ob crimen nefandum, prout aliquando ego vidi, nam cum ab hinc tribus annis coram Reuerentissimo D. Vulpio, tunc S. D. Gregorij XV. Datario, duo super hoc in contradictorio essent, supplicatione in finem vnius contra alium propter crimen sodomie iam signata, & hinc inde ab illdem pluribus adductis me præſente, ipse Dominus prædictam supplicationem lacerandam iussit, perpetuum silentium tam de testabili contouertia imponendo, æstimans signatam, & inauditam in Curia impetrationem, & se auditis tempore Clementis VII. Summi Pont. similes questionem ei fuisse expositam, cui ille in supplicatione subscripsit, *Pogionem queris*.
- Secundò notandum est non comprehendere illam constitutionem omnem exercentem luxuriam concupiscentiam naturam, quæ comprehendit omnem pollutionem extraordinariam, neque exercentem omnem sodomiticum, qui comprehendit omnem pollutionem habitam cum alio, vel alia extra vas ordinatum, sed solum habentem copulam sodomiticam consummatam, si naturale semen intra vas effundatur, prout tenent Lælius Zechius in *suis responsionibus ad quosdam conscientie casus*. casu 1. rubr. *irregularitate proveniente ex delicto qualitate, vers. quod si ob auctoritatem*. Salzed. d. 89. in *fin.* Fr. Emman. d. tom. 1. q. 30. art. 28. Campanil. d. cap. 22. num. 14. Coriol. d. §. 10. n. 25. *vers. præſentia*, Iacob de Grassi. in *auris decis.* part. 1. lib. 2. c. 90. n. 11. Zauard. in *direct. Theolog.* part. 2. *præſentia* c. 9. Azor. *instit. moral.* part. 3. lib. 3. c. 19. qu. 4. Chapeauil. de *casib. reſerv.* cap. 15. q. 3. part. 2. Finell. de *casu* 9. num. 6. Floron. eod. *tract.* part. 2. casu 7. n. 8. & 9. Belloch. in *praxi de casib. reſerv.* p. 2. q. 1. n. 220. Filiuc. tom. 1. *tract.* 17. c. 17. n. 127. Soar. de *cenſur.* *disput.* 31. *sect.* 4. n. 11. Ad innotandum enim casum reſervatum sodomie necessarium est ut semen intra vas effundatur, sin aliter non erit propriè sodomia, & per consequens nec casus reſervatus, ita Iacob. de Grassi. tom. 1. lib. 5. *conf.* 3. *dnb.* de adulter. Bonacin. de *matrim.* qu. 4. *puncto* 11. num. 1. Finell. d. casu 9. n. 6. Homobon. de *examine eccles.* part. 1. *tract.* 7. c. 18. q. 114. asserit tunc sodomiam esse casum Episcopo reſervatum quando delictum est consummatum & perfectum, quoad accidit quando seminata si-cta est in vase obſceno.
- Tertiò notandum est neque omnem exercentem prædicta constituit, obligari, & deinceps, sed notorium, non ita occultum, ut expresse tenent Vgola *in tract. de irregularitat.* c. 43. §. 2. nu. 4. & Iacob. de Grassi. in *auris decis.* *sanctis*. lib. 2. c. 90. sub n. 13. Henriq. in *summ.* lib. 14.

lib. 14. cap. 5. §. 1. Azor. d. part. 3. c. 19. q. 6. & 7. Campan. d. cap. 22. n. 12. Ego ipse d. alleg. 46. n. 27.

Quarto notandum est dispositionem præfatam constitutionis non solum ad clericorum masculorum concubitorum, sed ad illum quoque, qui muliere recto abuteretur, extendendam esse, ut per Farin. in *praxi crimin.* q. 148. sub num. 36. & Campanil. d. c. 22. n. 16. Aloyf. Ric. in *collect. decis. part. 5. collect.* 1877. Sayr. de *cenfur. lib. 7. cap. 12. num. 23.* Nicol. Garc. de *benef. p. 11. c. 10. §. 2. num. 207.* Contraria tamen opinio non est improbabilis, quam defendit Floron. de *casib. referu. part. 2. c. 7. §. 1. num. 9.* Belloch. in *praxi de casib. referu. part. 2. quest. 1. num. 219.* Azor. d. cap. 19. *quest.* non enim committere proprie sodomiam cognolcentem præposterè mulierem, resolunt Hentig. in *sum. lib. 1. c. 17. §. 6. in commento litt. A. & B.* Valent. *sum. 5. disp. 9. q. 3. puncto 3.* Tanner. 2. d. *disp. 3. p. 3. puncto 6. n. 149.* Petr. Ledesma in *sum. p. 2. tract. 27. cap. 15. conclus. 2.* Bonacin. de *matrim. q. 4. puncto 11. prop. 1.* Ioan. de la Cruz in *direct. confitent. p. 1. præf. 7. art. 7. dub. 8. concl. 1.* ac proinde talem non incurere in casum reservatum sodomie, docet Sylvest. in 2. 2. S. Thom. *disp. 154. art. 12.* Ch. peauil. de *casibus referu. cap. 15. q. 2.* Floron. in *simili tract. p. 2. casu 7. n. 6.* Bonacin. d. *puncto 11. præposit. 1. num. 5.* quia licet vas sit contra naturam, non est tamen peccatum sodomiticum, quia sodomia est concubitus, in quo non servatur debitus sexus, ac per consequens esse eorum personarum eiusdem sexus, nempe inatris cum matre, seu femine cum fecunditate, tenet Ioan. Baptista Conrad. in *sum. responsis casuum confitent. quest. 19. part. 1.* Sed prima opinio verior, in hoc enim casu verum dari sodomiam tenent multi, quos refert, & sequitur Menoch. de *arbitr. casu 286. num. 5.* quibus addo Lambettin. de *irreparat. part. 1. lib. 2. in artic. 1. princ. num. 3.* Valer. Reginald. in *praxi fori pænit. lib. 22. cap. 3. sect. 16. num. 49.* Homobon. de *Bonis de examine eccles. p. 1. tract. 7. cap. 28. quest. 114.* Vnde Gambartup. de *casibus referu. casu 2. num. 3.* Homobon. in *simili tract. part. 2. casu 5. sect. 5.* tenent concubitus cum femina contra naturam esse includendum in casu reservato sodomie.

Quinto notandum prædictæ constitutionis penas non incurere clericum vitio bestialitatis laborantem, cum animalibus brutis turpiter coeuntem, ut tenent Nicol. Garc. de *benef. part. 11. cap. 10. num. 204.* & sequuntur citato in hoc loco Diam. d. *tractat. 3. miscel. resol. 66.* quoniam contrarium defendunt Menoch. d. *casu 286. num. 6.* & Quarta, quem citat Farinac. d. *quest. 148. num. 47.* Campanil. d. c. 22. num. 18. Petr. de Ledesma in *sum. tom. 2. tract. 27. c. 11. conclus. 4.* Homobon. de *Bonis de examine eccles. p. 2. tract. 11. c. 12. q. 26.* Narbona in 3. p. *recopil. lib. 5. tit. 1. l. 20. gloss. 8. num. 13.* Belloch. de *casib. referu. p. 2. q. 2. n. 39.*

Sexto notandum in penas dictæ constitutionis incidere clericos tam agentes vitium sodomiticum, quam patientes, ut per Floron. de *casibus referu. part. 2. casu 7. §. 1. n. 6.* Coriolan. in *simili tract. p. 2. casu 9. §. 10. n. 30.* Diana d. *tract. 3. miscel. resol. 64.* Vnde Bonacin. de *matrim. q. 4. puncto 11. num. 2.* Finelli. *tract. de casib. referu. casu 9. num. 5.*

Septimo notandum ad incurrendas penas supra dictæ Constitutionis exigere sententiam iudicis, ita ut ante illam clerici dictas penas non incurant in foro conscientie, ita Hentig. in *sum. lib. 14. c. 5. §. 1. in gloss. litt. F.* Soar. de *cenfur. disp. 31. sect. 4. n. 22.* Avil. *cod. r. p. 7. disp. 4. dub. 7. concl.* Sayr. in *simili tract. lib. 7. c. 12. n. 24.* Sanch. de *matrim. lib. 7. disp. 46. n. 18.* Homobon. de *Bonis de examine eccles. p. 1. r. 5. c. 8. q. 15. & part. 2. tract. 11. c. 12. q. 26.* Azor. in *sum. moral. p. 3. lib. 1. c. 19. q. 5.* Bonacin. de *matrim. q. 4. puncto 11. n. 2.* Floron. de *casib.*

referu. part. 2. casu 7. §. 1. n. 8. Finelli. *cod. tract. casu 9. n. 6.* Filiuc. in *quest. moral. tom. 1. tract. 17. n. 127.*

Si laici excommunicationi subdantur, &c. Quærit Azor. d. lib. 3. c. 19. *quest. 1.* an prædicta Constitutione Pij V. sit aliqua pena contra sodomitas, laicos constituta; & respondet negativè, hi enim totius Christiani Imperij legibus igni traduntur, ut referunt Gomez l. 80. *Tauri. num. 32. ad finem.* Menoch. d. *casu 286. n. 2.* Farin. d. q. 148. n. 1. & 4. Azor. d. lib. 3. c. 16. in *princip.* Moder. de *irreparat. p. 2. cap. 2. a. n. 15.* Clar. in §. *sodomias*, nisi sint minores, qui iudicis arbitrio veniunt puniendi, Menoch. *casu 286. nu. 19.* Farin. q. 92. n. 83. cum *seq. & q. 148. n. 76. & conf. 3. n. 15.* Hortens. Cavale. de *brachio Regio. p. 4. n. 79. lit. E.* Et eorum bona confiscantur. Gomez d. l. 80. n. 32. in *fine.* Menoch. d. *casu 286. n. 9.* Peregr. de *iure Fisci lib. 5. tit. 1. n. 169.* Farin. d. q. 148. n. 12. Infames sunt, Donel. *commentar. iuris Civilis, lib. 18. c. 7. c. 1.* Farin. d. q. 148. n. 11. Cardos. in *praxi iudicium verbo sodomias, num. 8.* Et testamenti factionem amittunt, Couat. in *Clemen. si quis p. 1. §. 1. m. 6. col. 4.* Guillem. in *cap. Raynuitius verbo mortuo, n. 139.* Menoch. d. *casu 286. n. 10. & casu 360. n. 59. & 60.* Auend. ad l. 40. *Tauri, gloss. 7. n. 16.* Farin. d. q. 148. n. 16.

SUMMARY.

1. Subditus non tenetur carere superiori aliquid exigenti, vel præcipienti contra tenorem sui privilegii.
2. Prælati exempti sola obedientia non sufficit ad transferendam possessionem subiectionis in Episcopum, sed requiritur totius Conventus.
3. Exemptioni an renuntiari possit, ostenditur.

CAP. Sanè. V.

Subditi non tenentur obedire superiori in his, in quibus sunt liberi per privilegium Papæ, & ideo Abbas non tenetur obedire Episcopo quando agitur de libertate Ordinis concessa à Papa. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innocent Collect. Zabarei. Ioan. Andr. Hostiens. Betr. Anch. Panormit. Marian. Socin. Vivian. in *rationali, lib. 5. iuris Pontif. pag. 184.* Alagona in *compendio in Canon. pag. 705.* remittunt Ximen. in *concord. part. 1. refertur ab Anton. Augustin. collect. 2. Decretal. lib. 5. tit. 13. c. 1.*

Contra libertatem Ordinis. Quid si Abbas obediens sit an inducat quasi possessionem subiectionis, si Conventus non consentiat? cui quæsitio respondet Panor. in *cap. cum dilectus, num. 7. de Religiosis donibus, in hæc verba.* Nota hic, quod sola obedientia Prælati exempti non sufficit ad transferendum possessionem subiectionis in Episcopum, sed requiritur totus Conventus, refert, & sequitur Erasimus à Cockier, in præindictum monasterij duntaxat, in *suo tract. de iurisdic. Ordinarij in exemptos. p. 3. quest. 11. in princip. & quest. 34.* quærit an renunciari possit exemptioni, & distinguit cum Angel. in §. *idem iuris, num. 44.* Infit. de *exemptionibus.* inter exemptiones toti alicui Ordini, aut particulari personæ concessas; ita ut concessis toti Ordini renunciari nequeat, at vero si particulari personæ exemptio concessa est, renunciari possit, intelligiturque, ac sequitur si exemptiones principaliter renuntiantis personam respicerent.

SUMMARY.

1. Vicarius Ecclesie, v. sup. p. sibi ipsius Ecclesie personarum contra prestitum iuramentum ad officij sui executionem

executionem admitti non debet.

2 Periturus beneficio est per sententiam privandus.

CAP. Illud. VI.

Vicarius qui contra fidem, & iuramentum convictus, vel confessus fuerit, falso sibi assumptis personatum, ad executionem sui Ordinis in eodem Episcopatu admitti non debet. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innocent. Collect. Zabarel. Ioan. Andr. Hostiens. Butr. Anchar. Panorm. Marian. Socin. Vivian. in *rationali lib. 5. iuris Pontif. pag. 184.* Alagona in *compendio iuris Canonici pag. 705.* remissive Ximen. in *concord. p. 1.* refertur ab Anton. August. collect. 4. Decretal. lib. 5. sub tit. de *inveinendo. c. 1.* & est post Concil. Lateranen. sub Alexandr. III. p. 39. c. 2.

2 In gloss. Falso, ibi, unde tanquam indigni privandi sunt. Notatur ad hoc, quod periturus beneficiis est per sententiam privandus, de quo vide Gutier. canonica. lib. 2. cap. 5. numer. 96. Soar. de Religione, tom. 2. tractat. 5. lib. 3. cap. ult. numero 6. 17. 21. & 22. Sayr. in claus. Regia, lib. 5. cap. 9. num. 8. Azor. institut. moral. p. 2. lib. 7. c. 18. g. 4. Nicol. Garc. de benefic. par. 11. cap. 10. n. 166. cum seqq.

SUMMARIUM.

- 1 Excommunicatio lata contra subditum, quia non parit quibus erat privilegiatus, non tenet.
- 2 Decretum Concil. Trident. sess. 24. de reform. cap. 3. refertur.
- 4 Sententia Ordinarij lata in exemptum tanquam ab incompetente indice prolata est nulla.

CAP. Cum ad quorundam. VII.

Clemens. III.

Excommunicatio lata contra aliquem privilegium ex eo quia non obediit in his, quibus erat privilegiatus, non tenet. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innocent. Collect. Zabarel. Ioan. Andr. Hostien. Butr. Anchar. Panorm. Marian. Socin. Vivian. in *rationali lib. 5. iuris Pontificij pag. 184.* Alagona in *compendio iuris Canonici pag. 705.* remissive Ximen. in *concord. p. 1.* refertur ab Anton. August. collect. 2. Decretal. lib. 5. tit. 13. cap. 3.

2 Numerum questionis. & personarum, &c.] Hodie Concil. Trident. sess. 24. de reform. cap. 3. super hac eadem re ita disponit. Interimque caueant ne inutilibus sumptibus cuiquam graues, onerosive sint, neve ipsi, aut quisquam suorum quicquam procuracionis causa pro visitatione etiam testamentorum ad pios usus praeter id, quod ex relictis pijs iure debetur, aut alio quouis nomine, nec pecuniam, nec munus quodcumque sit etiam, qualitercumque offeratur, accipiant, non obstante quacunque consuetudine, etiam immemorabili exceptis tamen victualibus, quae sibi, ac suis frugaliter, moderatèque pro temporis tantum necessitate, & non vltra, poterunt ministrare, de cuius decreti materia, & intellectu plura tradit Prax, Episcop. verbo visitatio, §. 6. vbi dub. 3. resoluti subditos non teneri ministrare equitaturas visitatori.

3 In Lateranen. Concilio.] Sub Alexandr. III. c. 4. & adde aliud Innoc. III. c. 4.

4 Ipsum decernimus non tenere.] Mora sententiam Ordinarij lata in exemptum, tanquam ab incompetente nullam esse, ut per Castr. consil. 431. par. 1. & alios plures quos refert, & sequitur Erasmi à Chocier

de iurisdic. Ordinarij in exempto: par. 2. q. 40. num. 1. vbi num. 2. extendit ad sententiam excommunicacionis latam à quolibet Ordinario, quae exemptos adire non potest, etiam si excommunicans sit in qualis possessione excommunicandi, ut tenet idem Chocier de p. d. g. 7. m. 11.

SUMMARIUM.

- 1 Prelatus inferior circa Episcopum non potest sine Ecclesiam, vel sibi subiectam alteri vniere sine Episcopi consensu, etiam Metropolitanus auctoritate interveniente.
- 2 Papa solus potest vniere Episcopatus.
- 3 Episcopus beneficia, & Ecclesias sua diocesis vniere, rest. amplia ut ibi.
- 4 Vicarius generalis Episcopi non potest beneficia vniere sine speciali mandato etiam si data sit facultas conferendi cum clausula generali.
- 5 Capitulum Sede vacante potest vniere ecclesia, quae potest Episcopus, dummodo sibi non vniat, & nihil percat de iure Episcopali.
- 6 Archiepiscopus vniere potest beneficia in sua diocesi, non autem in diocesis suffraganeorum.
- 7 Abbat, atque alij Prelati Episcopo inferiori non possunt iure beneficiorum vniorem facere.
- 8 Legatus de latere potest beneficia producere sua legationis absque Episcopi praesentia vniere.
- 9 Unio quae per Episcopum fieri poterat de iure communi, in quibus casibus impeditur, & corrigatur per Concil. Trident. ostenditur.

CAP. Sicut vniere VIII.

Causa. III.

Episcopus sicut non possunt vniere Episcopatus sine consensu Papae, sic nec inferiores possunt vniere Ecclesias sine consensu Episcopi, nec sufficeret solus consensus Metropolitanus, quia Metropolitanus non debet aliquid tentare in diocesi sui suffraganei sine illius consensu Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innocent. Collect. Zabarel. Ioan. Andr. Hostien. Butr. Anchar. Panorm. Mar. Socin. Cened. collect. 87. Vivian. in *rationali lib. 5. iuris Pontificij pag. 184.* Alagona in *compendio iuris Canonici pag. 706.* remissive Ximen. in *concord. p. 1.* & 2. refertur ab Anton. August. collect. 2. Decretal. lib. 5. tit. 13. cap. 4.

Ad Summum. Pont. pertinere dignoscitur.] Notatur ad hoc, quod solus Papa potest vniere Episcopatus, ut per Rhenat. Chopin. de sacra politia lib. 1. tit. 4. ex num. 10. Duaren. de beneficiis, lib. 5. cap. 6. Hota de incompatibilitate beneficiorum, cap. 3. num. 7. Rebut. in praxi beneficij tit. de union. a. n. 22. Cened. ad Decretal. collect. 87. n. 1. Nicol. Garc. de benefic. par. 12. cap. 2. num. 60. cum seqq. Valer. Reginald. in praxi forensi lib. 30. tract. 3. num. 299.

Ita Episcopi est, &c.] Notatur ad hoc, quod Episcopus beneficia, & Ecclesias suae diocesis vniere potest, ut per Rebass. in praxi tit. de unionib. num. 22. & in repet. cap. extirpanda, §. qui vero de prebend. proem. 4. & in tab. 3. vers. de iure autem. Folc. de visitat. lib. 2. cap. 1. mu. 19. Azor. institut. moral. par. 2. lib. 7. cap. 2. §. quod. Nicol. Garc. de benefic. par. 12. cap. 2. num. 62. quos refert ego ipse de officio. & potest. Episcopi, par. 2. alleg. 66. n. adde Ioan. Baptista Collam de reuad. subdit. remed. 74. Sanchez in praecepta Decalogi, tom. 2. lib. 7. cap. 29. num. 147. vbi n. 148. hoc ipsum verum esse non tantum si velit vniere Ecclesiam secularem seculari, sed

sed etiam si velit vnire religioni alicui Ecclesiam, seu beneficium suæ diocesis, & num. 149. quamuis collatio illius beneficii ob Episcopi negligentiam deuoluta esset ad Papam, & num. 150. etiam illa referuata sunt à Pontifice, dummodo ex huiusmodi vnione præiudicium non fiat expectanti auctoritate Apost. beneficia illa.

4 Vicarius generalis Episcopi non potest beneficia vnire sine special. mandato, etiam si sibi data sit facultas conferendi cum clausula generali, & ad omnia alia etiam requirentia generale mandatum, vt per Socin. hic art. 3. n. 43. Sbroz de Vicario Episcopi, lib. 2. quest. 115. Rebus. in praxi benef. tit. forma Vicariatus, n. 102. & d. tit. de vnion. n. 37. Azor. d. lib. 6. cap. 28. quest. 10. Nicol. Garc. d. cap. 2. n. 69. Narbona de appellat. à Vicario ad Episcopum, part. 1. n. 225. Aloyf. Riccius in praxi fori Ecclesiast. decis. 492. in 1. edit. alias resol. 383. ante n. 1. in 2. edit. Stephan. Gratian. discept. forens. c. 278. n. 35. quos refero ego ipse d. allegat. 66. num. 7. add. Sanch. d. c. 29. n. 153. vbi reprobatur Hieron. Gabr. consil. 200. n. 3. vol. 1. dicentem hoc posse Vicarium ex suo officio, & fuit dictum in Compstellana Parochialis 10. Ianuarij 1615. coram D. Manzanedo.

5 Capitulum Sede vacante potest vnire ea beneficia, quæ potest Episcopus, dummodo sibi non vniat; & nihil pereat de iure Episcopali, vt per Socin. hic art. 3. n. 40. quest. 6. Caccia lup. de vnionib. art. num. 19. Petrosin eod. tract. cap. 5. n. 46. Rebus. d. tit. de vnionib. n. 36. Azor. d. lib. 6. cap. 28. quest. 9. Quarant. in summa bullarij verbo Capitulum Sede vacante q. 9. vers. quæ conclusio. Nicol. Garc. d. c. 2. n. 67. & 68. Sanch. d. c. 29. num. 155.

6 Archiepiscopus vnire potest beneficia in sua diocesi, cum in ea eandem iurisdictionem exerceat, quam Episcopus in sua; at nequit vnire beneficia in diocesis suffraganeorum, vt per Abb. hic n. 4. & Socin. art. 3. quest. 4. n. 35. Azor. d. lib. 6. c. 28. quest. 7. Sanch. d. c. 29. n. 156. & probatur in hoc text. ibi, cum in diocesi sui suffraganei, &c.

7 Abbates, atque alij Prælati Episcopo inferiores non possunt hanc vnionem facere, nisi hoc vniendi ius ex priuilegio aliquo Pontificio, aut legitima præscriptione acquisierint, vt per Innocent. num. vnice. Ioan. Andr. n. 1. Butr. n. 5. Anch. n. 3. notab. Zabarel. num. 3. opposit. 2. in presenti; Rebus. d. tit. de vnionib. num. 32. & 33. Azor. d. c. 28. quest. 10. Nicol. Garc. d. cap. 2. à nu. 71. Aloyf. Riccius. de resol. 383. n. 3. Sanch. d. c. 29. n. 159. vbi n. 160. contra supracitatos resoluit eos posse hanc vnionem facere, quando ita plenè supradictas sibi Ecclesias, habent, vt iurisdictione quasi Episcopali in eis fungantur.

8 Legatus à latere, qui potest in sua provincia quicquid Episcopi in suis diocesis, potest beneficia provinciarum suarum legationis absque Episcopi præiudicio vnire, vt tenent Panorm. hic num. 4. Gamb. de officio, & potestate legati, lib. 5. de potestate legati in vniendo beneficia, num. 40. & seqq. Azor. d. p. lib. 5. c. 29. quest. 13. Nicol. Garc. d. cap. 2. n. 65. Vgolin. de officio Episcopi, c. 5. §. 2. n. 1. Aloyf. Riccius in praxi fori Ecclesiast. decis. 492. in 1. edit. & resol. 383. n. 2. in 2. edit. Sanch. d. c. 29. n. 158. vbi in fine aduertitur Legatum, qui non est de latere, non posse vnire.

9 Conclusio, quam ex hoc text. deduximus num. 3. in aliquibus ampliatur, in alijs verò corrigitur per Concilij Trident. decreta: ampliatur namque in eo, quod sicut attentio iure huius text. poterat Episcopus facere quorumcumque beneficiorum vniones, etiam si illa referuata essent, ita etiam attentio Concil. Trident. sess. 21. de reform. cap. 5. cum illa tamen declaratione, quod licet iure antiquo huius text. hoc posset facere

sola potestate ordinaria, illo verò Concilij Trident. attentio potest quoque potestate delegata, vt constat ex verbis eiusdem Concil. d. cap. 5. ibi, possunt Episcopi, etiam tanquam Apost. Sedes delegati. Au. autem liceat Episcopis vtraque potestate in his vnionibus procedere, & quid si non constat qua potestate procedit, vide quæ dixi in meo tract. de officio, & potest. Episcoporum part. 3. alleg. 92. & in his terminis Sanch. d. c. 29. n. 181. Sic etiam, & ampliatur in eo quod sicut iure communi huius text. attentio integrum erat Episcopo vnire regioni beneficium aliquod, ita & hodie stantibus decretis per Concil. Trident. cum duplici tamen limitatione adducta per Sanch. d. cap. 29. num. 187. apud quem vide, si libet. Corrigitur verò quippe, quod attentio iure communi huius text. vt ex eo deducit Socin. hic art. 4. quest. 13. nu. 80. & art. 6. concl. 11. cum seqq. integrum erat Episcopo vnire beneficia suæ diocesis cum altero alienæ diocesis accedente consensu Episcopi illius; at verò attentio Concil. Trident. sess. 14. de reform. cap. 9. nulla ratione licet vnire beneficia diuersarum diocesis. Corrigitur deinde in eo quod attentio iure communi non erat restricta facultas Episcopi ad vnienda beneficia curata monasterijs, aut alijs beneficijs; at verò attendo Concil. Trident. sess. 24. de reform. cap. 12. interdicatur vnio cuiuscunque beneficij curati monasterio, aut cuiusque operi pio, aut beneficijs simplicibus.

Cætera, quæ ad hanc materiam vnionum pertinent inuenies in notis ad Clement. 2. de rebus Ecclesie non alienand. interim tamen vide per me adducta 2. alleg. 66.

S V M M A R I V M.

- 1 Clericus, qui de suo crimine publicè gloriatur, suspendi debet.
- 2 Peccat, qui gloriatur, & sibi complacet in referendis, & exponendis suis peccatis mortalibus.
- 3 Confessio extrajudicialis deducitur in iudicio tanquam delictum particulare.
- 4 Lactans se facilius per lubricum lingua non debet ad penam trahi.
- 5 Clericus ab officio, & beneficio suspenditur ob fornicationem notariam frequenter.

C A P. Quam sit graue. IX.

Innocent. III.

Clericus, qui publicè gloriatur de crimine quod commisit, puta quod cognouerit fornicatorem, debet suspendi à beneficio, & ab officio si scandalum sit sequutum, v. g. si maritus dimisit uxorem cognitam à clerico. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innocent. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Hostiens. Butr. Anchar. Panorm. Marian. Socin. Viuian. in rationali lib. 5. in rebus Pontificij pag. 185. Alagona in compendio iuris Canonici pag. 706. remissiuè Ximen. in concord. part. 1. referatur ab Anton. Augustin. collect. 5. Decret. lib. 5. tit. 24. cap. 2.

Cum malefecerint gloriari.] Notatur ad hoc, quod qui gloriatur, & sibi complacet in referendis, & exponendis suis peccatis mortalibus, peccat, vt per Petr. Nauar. lib. 2. de restitut. cap. 4. part. 2. dub. 1. num. 121. & 122. Couar. variar. lib. 1. cap. 2. numer. 8. quos refert, & sequitur Sayr. in claus. Regia, lib. 3. cap. 3. num. 34.

Non erubuit confiteri, &c.] Notatur ad hoc, quod quando confessio extrajudicialis deducitur in iudicium

cium tanquam delictum particulare, & de per se, veluti quando clericus de delicto se extollit, præsertim si talis gloriatio tendat in infamiam alterius, tunc talis confessio sufficit ad inponendam aliquam poenam extraordinariam arbitrio iudicis, vt per Hippol. in l. de minore, in princip. num. 5. ff. de quest. & in l. eos num. 21. ff. de falsis, Bernard. reg. 225. limit. 6. Anton. Gomez tom. 3. variorum cap. 13. n. 8. in fine. Mascard. de probat. conclus. 350. n. 36. cum seq. & conclus. 497. n. 15. Ioseph. Ludovic. Lucan. decis. 32. n. 13. cum seqq. optimè Farinae, in praxi crimin. part. 3. q. 82. num. 22. Ille verd, qui se facilliter, & per lubricum lingue iactat, non debet ad poenam trahi, vt Bonacosi. commun. criminal. p. 1. verbo iactans sol. 85. Mascard. de probat. conclus. 781. n. 7.

5 Ab officio, & beneficio suspendere.] Notatur ad hoc quod clericus ab officio & beneficio suspenditur, eo quod gloriatus esset se virginem corrupisse, vt per Menoch. de arbitr. casu 331. num. 3. cum seq. & casu 332. n. 1. Clericus enim ab officio & beneficio suspenditur ob fornicationem notoriam frequenter, & diu continuatam, & alios offendentem, vt per Azor. instit. moral. part. 2. lib. 6. cap. 7. quest. 13. Duen. reg. 101. limit. 4.

6 Ex quibus etiam verbis colligi videtur clerici confessionem extrajudicialem esse ad condemnationem sufficientem, contra id quod habetur in cap. de hoc. de simon. & in l. diuus. 3. ff. de custod. reorum; pro intellectu tamen vide Anton. de Fuertes Canon. sect. lib. 1. cap. 12. vbi ait Clericum de quo hoc tex. puniri non propter extrajudicialem confessionem, & gloriationem publicè factam, sed per legitimas probationes, de quibus iudici constare debuit, vt significat illa text. claus. si sibi confiteris, quæ importat plenam & legitimam probationem, cap. constitutus, de filiis preb. cap. si confiteris 22. de accusat. qua deficiente absque dubio clericus non fuisset spensus ab officio.

SUMMARIVM.

- 1 Clericus auctoritatem, vel consilium directè, vel indirectè homicidio præstans, irregularis efficitur.
- 2 Episcopus vbi temporalem habet iurisdictionem laicum iudicem constituit, qui in causis criminalibus ius dicat.
- 3 Clericus iuris peritus si faciat consilium quod dedit causam mortis, est irregularis.
- 4 Consultores in causa sanguinis sunt irregulares sequuta morte, vel mutilatione membri ob eius dictum.
- 5 Irregularis non fit qui in genere interrogatus, in genere aperit ius in causa sanguinis.
- 6 Clerici assistentes executioni sententiæ quando irregulares sint ostenduntur.
- 7 Homicida clericus propter homicidium venit beneficiis priuandus.
- 8 Presbyter quinon est, non potest in Episcopum consecrari.
- 9 Episcopus criminis cogitur Episcopatum renunciare.

CAP. Ex litteris. X.

1 Episcopo prohibitum est indicere purgationem ferro candenti, nec debet præstare auctoritatem specialiter, nec personaliter interesse vt poena corporalis alicui infligatur; quod si directè, vel indirectè suo consilio, vel auctoritate homicidium sequatur, fit irregularis, vnde reputatur indignus Altaris ministerio, & quia sine illo non potest implere

officium Pontificale, est amouendus ab Ecclesia, & alius idoneus eligendus. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innocent. Collectan. Zabarell. Ioan. Andr. Hostiens. Buttr. Anch. Panorm. Mariam Socin. Viuium rationali lib. 5. iuris Pontif. pag. 185. Alagona in compend. iuris Canonici pag. 706. remissus Ximen in concord. p. 1. & 2. refertur ab Anton. Anguit. collect. 3. Decretal. lib. 5. tit. 14. c. 3.

Ad eius iurisdictionem spectante, &c.] Notatur ad hoc, quod Episcopus vbi temporalem habet iurisdictionem laicum iudicem constituit, qui in causis criminalibus dicuntur, ius dicat, vt per Azor. instit. moral. part. 2. lib. 3. c. 32. q. 9. in princip. Vale Reginald. in praxi sui panis. lib. 30. num. 125. vbi n. 14. relinquit per hunc text. clericos, qui inter sunt executionem poenæ, fieri irregulares, si præfentes præstent aliquam auctoritatem in ea executione.

Qui respondit, &c.] Notatur ad hoc, quod si clericus iurisperitus faciat consilium super casu occurrenti, & tale suum consilium det causam mortis, talis clericus est irregularis, quamuis iuste, & rectè consulerit, vt per Hippol. de Marfil. consil. 10. num. 45. Consultores enim in causa sanguinis esse irregulares secuta morte, vel mutilatione membri ob eius dictum, quando consulunt in casu aliquo particulari, tenet Sayr. de censur. lib. 6. cap. 18. num. 28. Bonacin. q. d. m. d. disp. 7. quest. 4. punct. 1. num. 6. quamuis postea non perpetratum facinus consilium reuocantur multarationes ad dissuadendum adhibentes, ita Molin. d. instit. tom. 3. tract. 2. disp. 731. num. 1. Lessi. red. m. d. lib. 2. cap. 13. dub. 3. num. 17. Alegria in 2. 2. lib. 1. cap. 1. quest. 3. num. 26. Barthol. à S. Paulo in speculo Confess. disp. 4. quest. 69. num. 3. Maldet. in 2. 2. tract. 4. cap. 1. dub. 3. Nec obstat quod mandans fieri homicidium non incurrit irregularitatem si reuocauit mandatum, & post reuocationem huiusmodi mandatum iniunctam & notificatam commisit ille homicidium, vt resoluimus in collect. ad Clem. si furiosus num. 9. de homicid. quia hæc est differentia inter mandantem & consentientem, nam mandarius non exequitur mandatum nomine proprio, sed nomine, & in in gratiam mandantis, & ideo postquam reuocatum est mandatum, & hoc eis notificatum, si mandarius his non obstantibus committat debitum, illud committit, nomine proprio arbitrio, & proinde ei imputabitur, secus in consule, quia ostensione comodi vel honoris, consulens voluntatem alterius ad damnum inferendum permouit, & hæc morio tendit durat, quandiu ipse tali consilio incitatus damnum concepit vult exequi quicquid contrarium in materia restitutionis existimaucunt Pet. Nauar. decret. lib. 3. cap. 4. n. 27. Salon. 2. 2. quest. 62. art. 7. contr. 5. Azor. instit. moral. part. 3. lib. 4. cap. 11. quest. 2. Vale Reginald. lib. 10. cap. 10. quest. 2. n. 108. Vnde patet Doctorem qui in genere interrogatus, & in genere aperit ius, vel in casu aliquo particulari non dicit, quod ipse fecit, sed tantum refert opiniones, & sententias DD. non fieri irregularem, vt tenent Syluest. verbo homicidium 3 q. 7. Sayr. d. c. 18. n. 25. Henrici lib. 14. c. 12. n. 6. Molin. de instit. tom. 4. tract. 3. disp. 74. n. 5. quos refert, & sequitur Bonac. d. punct. 1. n. 7.

Verum etiam præsentiam, &c.] Notatur ad hoc, quod si clericus assistens executioni sententiæ irregularis sunt, si cum sua præsentia præbeant auctoritatem supplicio, secus si solummodo assistant, nec ad illam cooperentur; ita Bonacin. d. punct. 1. num. 16. vbi in fine aduertit intelligendam principalem conclusionem de clericis habentibus iurisdictionem temporalem, qui sua præsentia aliquo modo præstant auxilium.

- 7 *Ipsū indignū Altaris ministerio reputat.* Ergo clericus homicida propter homicidium venit beneficiis privandus, non tamen ipso iure illis privatus est, de quo vide Covar. in *Clement. si furiosus* part. 2. §. 3. num. 6. Clar. §. homicidium num. 21. Gutier. *canonicarum* lib. 2. cap. 5. num. 6. Zerol. in *praxi* *Episcop.* part. 1. verbo *privatio* §. 1. & part. 2. verbo *clericus* §. 6. & verbo *homicidia* §. 11. Cenal. *commun. contra commun.* q. 147. n. 9. & q. 569. Soar. tom. 5. de *cenfur. disp.* 44. scilicet 4. & 20. *instit. moral.* part. 2. lib. 7. cap. 17. q. 1. Farin. in *praxi* *crimin.* part. 6. q. 129 n. 63. Gonz. ad *reg.* 8. *Cancellaria* gloss. 1 §. n. 70. & 80. Nicol. Garc. de *benef.* part. 1. cap. 10. n. 39. cum *segg.*
- 8 *Sine Altaris ministerio, &c.* Ergo is, qui Presbyter non est, verè non potest in Episcopum consecrari, de quo vide DD. citatos ad *c. unic. in fine*, de *clerico per salutum promotio*.
- 9 *Vi Episcopatus cedat.* Notatur ad hoc, quòd eriminosus Episcopus cogitur renuntiare, vt per Flamin. de *resignat. benef.* lib. 3. q. 17. n. 18. vbi dicit, quòd Episcopus in presentem consensit homicidio, indignus est Altaris ministerio, & per consequens non potest Pontificale officium exercere.
- 10 *Faciatis eidem, &c.* Ergo per dispositionem & privationem vacat beneficium ipso iure, vt per Gonzal. ad *reg.* 8. *Cancellaria* gloss. 1 §. n. 97.

S V M M A R I V M.

- 1 Beneficii collatio facta indigno occultè cassari debet, & conferens secundo ante cassationem prima collationis, privandus est ea potestate conferendi.
- 2 Succentor quis dicatur ostenditur.
- 3 Aleatores publici sunt infames.
- 4 Aleatori facta collatio beneficii est nulla.
- 5 Doctores referuntur de ludis, & aleatoribus agentis.
- 6 P swearius clericus contrahit infamiam iuris.
- 7 Infames ad beneficia promoueri non possunt.
- 8 Infamis infamia iuris privatur beneficiis obtentis.
- 9 Statutum, seu consuetudo ludi permissa in clericis vis corruptela omnino improbat.

C A P. Interdilectos. XI.

- 1 *Personis indignis, & vilibus non sunt dandæ dignitates, & si probetur aliquem esse publicum aleatorem, & manifestum usurarium, vt qui in ludo mutuat vnde decim denarios pro duodecim, non obstante consuetudine, quæ corruptela est, collatio dignitatis illi facta est irritanda, & sic improbantur ludi voluptuosi.* Item quando contra aliquem improbantur quòd in litteris ipsius fuit posita quedam clausula præter conscientiam iudicum, & sic videretur falsarius, tamen si non probatur quòd dictus accusatus apposuerit illam clausulam, vel quòd procurauerit vt ab alio poneretur, vel quòd scienter sit vltus litteris falsificatis, non habetur falsarius præsertim si postquam fuit illi hoc obiectum, non fuit illis vltus. Item si concessio beneficii prius fuit facta alicui, deinde fuit facta alteri, secunda concessio irritatur, licet primus deinde sit repositus in signis, & qui prima concessione non reprobata, secundo concessit propter hanc inconstantiā potestatem concedendi debet pro illa vice privari. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarel. Ioan. Andr. Host. Bott. Anech. Panor. Mar. Socin. Vinian. in *rationali* lib. 5. iuris Pontif. pag. 186. Alagona in *compend. iuris Canon.* pag. 707. remissive Casal. in *annot. & Ximen. in concord. p. 1.* & 2. refertur ab Ant. Aug. collect. 3. *Decret.* lib. 5. tit. 14. cap. 4. Collect. Barbof. Tom. 111.

Super succentoria. Succentor in quibusdam Ecclesiis maxime Cathedralibus, solet esse beneficiarius eius aitem munus, & officium est absente Cantore seu præcentore incipere cantum in choro, Antiphonas, & Psalmos inchoare; vnde in quibusdam Ecclesiis vocatur vicecantor, quia cantoris vice fungitur, ita Azor. *instit. moral.* part. 2. lib. 3. cap. 22. in fine.

Publicum aleatorem. Notatur ad hoc, quòd aleatores publici sunt infames, vt per Vinian. tom. 1. *commun. opinionem* lib. 3. tit. 29. de *religiosis & sumptibus funerum* num. 4. vers. vbi Ioan. Andr. pag. 431. Mascard. de *probat.* concl. 995. Rebuff. de *re probat. testium* num. 33. Molina de *instit. tract.* 2. disp. 159. vers. nihilominus, Chald. Pereira in *comment. ad s. foror.* num. 44. vers. cinodi, *Instit. de inofficiosa testamen.* Ac per consequens collatio facta Clerico aleatori est nulla, si de hoc constabat tanquam facta indigno, & si non constabat, quia erat occultus, debet irritari, de quo vide Perez l. 2. in *princip. tit. 10. lib. 8. ordinamen.* pag. 233. & l. 37. *colun.* 2. tit. 19. *cod. lib. 8. pag.* 385. Menoch. de *arbitr. casu* 389. num. 3. Azcud. l. 2. num. 59. cum *segg.* tit. 7. lib. 8. noua *recopil.* Flamin. de *resignat. benef.* lib. 4. *quest.* 3. num. 65. cum *segg.* Ludovic. Beia *respons. casuum conscientia* p. 1. casu 61. Fr. Emman. *quest. regul.* tom. 2. *quest.* 57. art. 2. Nicol. Garcia de *benef.* part. 7. cap. 8. num. 39. vbi num. 40. refert, Rotam *decis.* 426. num. 2. part. 1. *diuers.* censuisse clericum aleatorem indignum esse, cui beneficium conferri debeat, & si est publicus, esse ipso iure irritandam collationem, itaut ratione consuetudinis exculandus non sit.

Cætera, quæ in hac materia circa clericos lutores, & quis ludus illis sit permittus, inuenies ad cap. *clerici* 15. *suprà de vita, & honestate clericorum.* De ludis autem, & aleatoribus in communi si multa scire cupias consule Clar. in *pract.* lib. 5. §. *ludus*, Covar. in *regul. peccatum.* p. 2. §. 4. num. 5. cum *segg.* Auiles ad *c. 29. Prætorum.* verbo *juegos*, Stephan. Costa in *tract. de ludo*, Bernard & Solzed. in *pract.* c. 73. in *novissima impress.* Ioan. Vella de *pænis delictorum* cap. 22. Avendan. de *exequendis mandatis* part. 2. cap. 9. Petr. Gregor. *synagmarum iuris* lib. 30. c. 2. Cardos. in *praxi* *iudicium.* verbo *ludus*, Guid. Pancitola in *thesauro variarum lectionum* lib. 1. cap. 48. Motla in *emporio iuris civilis* part. 1. tit. 7. Perez l. 37. in *adit. tit. 19. lib. 8. ordinam.* pag. 385. Mascard. de *probat.* concl. 995. Vinian. & alios tom. 1. *commun. opinion.* lib. 3. tit. 29. Gutier. de *iuramento confirmatorio* p. 1. c. 3. Marc. Anton. de Amat. *Marchia* *decis.* 137. Farin. in *praxi* *crimin.* p. 1. q. 109. & *segg.* Pradil. in *summa legum penal.* p. 1. c. 35. Hortens. Canalcán. de *brachio Regio* p. 6. n. 202. vers. *nec Christianis*, Bellet. *disquisit. clerical.* p. 1. tit. de *discipl. clerical.* §. 24. Ex Theologis vide Fr. Thom. Bonm. de *instit. negotia.* tract. de *ludo*, Sayr. in *clani Regia* lib. 11. c. 13. Fr. Emman. *quest. regul.* tom. 2. q. 37. art. 1. Iacob. de Graff. tom. 1. *consiliorum* tit. de *voto* conf. 3. ex doctis Patribus Societatis Iesu, Henricq. in *sum. p. 1. lib. 8. c. 59.* Molin. de *instit. tract.* 2. disp. 51. Leonard. Lessius *codem tract.* lib. 4. c. 4. dub. 13. Azor. *instit. moral.* p. 3. lib. 5. c. 25. Paul. Comit. *responsor. moral.* lib. 3. q. 7. n. 3. & q. 8. 9. & 10. Rebel. de *oblig. instit.* p. 2. lib. 12. Valer. Reginald. in *praxi* *fori* pœnit. lib. 10. n. 374 cum *segg.* Ioan. de Salas de *contract. tract. de ludo.*

Ac usurarium. Notatur ad hoc, quòd clericus usurarius contrahit infamiam iuris, vt per Covar. lib. 3. *variar.* c. 3. n. 3. in *prin. vers.* *clericus usurarius*, Bernard. in *pract.* c. 91. ante n. 1. vers. *prima se offert.* Ludovic. Pegner. *crim. decis.* 31. n. 3. Gemin. de *usuris* *commen.* 4. in *præfat. n. 7.* cum *segg.* Farin. *signa crim.* p. 1. lit. C. verbo *clericus*, n. 119.

R Cum

- 7 Cum personis vilibus, & indignis, &c.] Ergo infames ad beneficia promoueri non possunt, vt per Azor. *instit. moral. part. 2. lib. 6. c. 7. quest. 3.* Valer. Reginald. *in praxi fori penit. lib. 30. num. 199.* latè Nicol. Garcia *d. cap. 8. à princip.* Et propter infamiam iuris non solum priuatur infamis officiis, vel beneficiis obtinendis, sed etiam obtentis, vt per Azeued. *l. 7. à num. 4. tit. 9. lib. 3. noua recopil. D. Barbof. in l. cum Prator. §. ult. n. 282. ff. de iudic. Nicol. Garc. d. part. 7. c. 8. num. 33. cum seq. vbi n. 47. resoluunt, quod collatio, electio, seu prouisio facta infami, vel criminoso crimine non inducente irregularitatem, seu inhabilitatem ad beneficia, non est nulla ipso iure.*
- 8 Quæ per prauam consuetudinem, &c.] Notatur ad hoc, quod statutum, seu consuetudo ludi permissua in clericis vti corruptela omnino improbat, vt per Steph. Costa *in tract. de ludo art. 4. num. 6. vers. & aduerte.* Bellet. *disquisit. clerical. part. 1. tit. de disciplina clericali, §. 25. numer. 4.* Farinac. *in praxi criminal. part. 3. quest. 106. num. 47.* vbi aduertit, quod licet text. in præfenti loquatur in consuetudine clerici ludentis, & etiam mutuantis pecuniam in ludo, ad vsuram, procedit tamen etiam quod clericus in ludo ad vsuram non mutuet.

SYMMARIUM.

- 1 Episcopus munus est cognoscere de causa matrimoniali penitentes publicas, & indulgentias concedere, unde inferior Prælati de his se intramittere non potest, nisi ei competat de iure speciali.
- 2 Matrimonialis causa cognitio Episcopalis est dignitatis.
- 3 Prælati inferior potest ex consuetudine acquirere iurisdictionem cognoscendi de causis matrimonialibus.
- 4 Indulgentias an possint concedere Prælati inferiores Episcopis, ostenditur.

CAP. Accedentibus. XII.

- 1 Ad dignitatem Episcopalem spectat cognoscere de causa matrimoniali, iniungere publicas penitencias, concedere litteras Indulgentiarum, & similia, & nullus eo inferior, vt Abbas, potest nisi de speciali concessione, vel alia legitima potestate. Colligunt ex Ordin. Abbas antiq. Innocent. Collect. Zabarel. Ioan. Andr. Hostienf. Anchar. Butr. Panorm. Marian. Socin. Viuian. *in rationali lib. 5. inris Pontif. pag. 186.* Alagona *in compendio inris Canonici, pag. 708.* remissive Ximen. *in part. 1. & 2. desumitur ex Conc. generali Lateran. sub Innoc. III. c. 60. & refertur ab Ant. Auguft. collect. 4. Decretal. lib. 5. tit. 10. c. vnic.*
- 2 Episcopus dignitatis.] Ego cognitio causæ matrimonialis est Episcopalis dignitatis, vt per Sanch. *de matr. lib. 3. disp. 39. n. 17.* & plures alios, quos refert ego ipse *de officio & potestate Episcopi p. 3. alleg. 84.* quibus adde Aloy. Ricc. *p. 4. collect. 1154.*
- 3 De causis matrimonialibus, &c.] Notatur ad hoc, quod inferior Prælati potest ex consuetudine acquirere iurisdictionem cognoscendi de causis matrimonialibus vt per Palat. *in repet. cap. per vestras, de donat. inter virum, & uxorem notab. 2. §. 1. n. 3.*
- 4 Concedendo etiam indulgentiarum, &c.] Notatur ad hoc, quod Prælati inferiores Episcopis, id est, Prælati, qui non habent iurisdictionem quasi Episcopalem, quales sunt Curati, Priores, Guardiani, & ceteri Prælati locales, non habent ex officio vllam potestatem ordinariam iure Diuino tributam ad con-

cedendas Indulgentias, nam potestas huiusmodi pertinet præcisè ad dignitatem, & iurisdictionem quasi Episcopalem, vt per Fr. Emman. *quest. regul. tom. 2. quest. 86. artic. 1.* vbi in vers. 2. dico, tenet Prælatos religionum habentes iurisdictionem Episcopalem, quales sunt Generales, & prouineiales, potest indulgentias concedere, & respondet ad text. in præfenti, quod hic comprehenduntur Abbates subditis Episcopis cognoscentes de causis matrimonialibus, & beneficiariis, & si erant Abbates exempti (quod ipse non admittit) erant quidem Prælati locales non habentes iurisdictionem Episcopalem. Si vero dicamus loqui de Abbatibus exemptis habentibus iurisdictionem quasi Episcopalem, reprehenduntur, quia forsitan credebant Indulgentias non solum suis subditis, sed etiam secularibus, & Religiosis sub aliam iurisdictionem militantiibus prodelle posse. Verum in prædicta resolutio, & responsio ad textum præfenti præstat Fr. Emmanuel loco citato, admittenda non est, cum eius litterarum nimis restringat; verior enim opinio absolutè tenet Prouineiales, & Generales religionum suis subditis Indulgentias concedere non posse, vt dixi de officio, & potestate Episcopi p. 3. alleg. 88. n. 39. & me citato idem tenet Sanctarell. *in tract. de iudicio c. 3. dub. 2. lit. E.* immo regularem neminem Episcopo inferiorem Indulgentias posse concedere tradunt per textum præfenti. Notat in tract. de Indulgentiis, notab. 31. Bellarm. *ed. lib. 1. cap. 11. quest. 3.* quos refert, & sequitur Etiam Chockier. *de iurisdictione Ordinariorum in exemptis part. 1. §. 8. n. 1.* Franc. Leo *in thesauri fori ecclesiasticæ p. 1. c. 7. n. 1.* Azor. *instit. moral. part. 2. lib. 2. cap. 5. §. 4. 3.* Bonac. *de sacram. disp. 6. q. 1. puncto 3. n. 18.* Sanctarell. *in tract. de iudicio c. 3. dub. 2. lit. D.*

SYMMARIUM.

- 1 Sacerdos compelli non potest ad reuelandum peccatum siue peccatum in penitentia confesum.
- 2 Sacerdos audita in Confessione reuelare non cogitur etiam præcipitur sub quacunque anathemati iurisdictione, & a quocunque Prælati, etiam summo Pont.

CAP. Dilectus. XIII.

Honor. III.

Sacerdos non potest, nec debet cogi ad reuelandum peccatum, siue peccatum auditum in confessione. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innocent. Collect. Zabarel. Ioan. Andr. Anania, Host. Anchar. Butr. Panorm. Mar. Socin. Viuian. *in rationali lib. 5. inris Pontif. pag. 187.* Alagona *in compendio inris Canon. pag. 708.* remissive Ximen. *in concord. p. 1.*

Amplia etiam præcipitur sub quacunque anathematis comminatione, vel iuramento à quocunque Prælati, etiam Summo Pontifice, nam verè respondere potest se nescire, & iurare quod nescit, sub intelligendo tanquam homo, vel homini subiecto ita Iacob. de Graffis *in auri decif. part. 1. lib. 1. cap. 3. num. 2.* Onuphr. de sigillo. *sect. 2. quest. 2. dub. 1. vers. pondeo dubitationi.* Soar. *de penit. disp. 33. sect. 6. num. 1.* Mart. Delius *disquisit. magicar. lib. 6. c. 1. sect. 2.* Negus *in addit. quest. 11. art. 3. diff. vers. ad quartum argumentum.* Valquez *quest. 93. art. 4. dub. 1. 2. num. 45. & 7.* Bonac. *de sacram. disp. 5. q. 6. sect. 5. puncto 4. n. 31.* Quod quidem sacramentalis Confessionis secretum delegendum non est, et iam quo ad crimen committendum

in perniciem Reip. s. item nominato actore, vt per Palat. in *repet. c. per vestras de donat. inter virum, notab. 3. §. 26. n. 9. Couar. de spons. part. 2. c. 8. §. 12. n. 10. Nau. in c. Sacerdos. n. 116. de penis. distinet. 6. & alios quos citauit ad e. omnis vtriusque sexus, infra de penis. & remiss.*

SVM MARIVM.

- 1 Collegium regulariter constituere non possunt priuati homines, nec habere signa Collegij, nisi illis aliter concedatur. & n. 2.
- 2 Beneficiari plures alicuius Ecclesie parochialis non faciunt propriè Capitulum.
- 3 Sigillo singulari, & proprio vtens potest alios prohibere ne tali sigillo vtantur.

CAP. Dilecta. XIV.

Qui non faciunt vnum corpus, & consequenter non sunt Collegium, non possunt habere commune sigillum, nisi à superiore concedatur. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Host. Butr. Anch. Panor. Mar. Socin. Viuian. in *rationali lib. 5. inris Pontif. p. 187. Alagona in compend. inris Canon. p. 708. remissuè Ximen. in concord. p. 2.*

1 Probat hic text. priuatos homines regulariter collegium constituere, & eius signa erigere non posse, nisi eis concedatur, vt per Aloyl. Ricc. in *collect. decis. part. 3. collect. 633. Guido Pap. decis. 238. vbi refert nonnulla signa.*

2 Nec sint vnum corpus, &c.] Notatur ad hoc, quòd plures beneficiari alicuius Ecclesie parochialis, quamvis ad instar Capituli congregentur, non faciunt propriè Capitulum, aut collegium, nec constituunt vnum corpus, vt per Gonzal. ad *reg. 8. Cancellaria, gloss. 1. 9. num. 15. & segg. & vide Boer. decis. 115. Quid autem sit Capitulum, & quid Collegium, vide apud Anton. Rag. in *tract. de voce Canoniarum in Capitulo quest. 1.**

3 Non consueuerint proprium habere sigillum.] Notatur ad hoc, quòd semel certò vtens singulari, & proprio sigillo potest alios prohibere ne illo tali sigillo vtantur, quando cognoscit, quòd in sui vtentur præiudicium, vt per Guillem. in *c. Rainuini, de testam. in princip. n. 59. Marten. l. 6. gloss. 2. n. 3. tit. 1. 2. lib. 5. noua recop. Cur. Philip. tom. 2. lib. 1. c. 7. n. 5. & quilibet insignis artifex potest prohibere ne alius suo signo vtatur, Anr. Gom. l. 45. Tauri n. 77. Auendan. de exequendis mandat. lib. 1. c. 19. n. 32. Marten. l. 6. gloss. 1. 2. & 3. tit. 1. 2. lib. 5. noua recop. Perez de Lara de annuif. & capell. lib. 1. c. 7. n. 36. cum seg. Et vt euidentur damna, & dissensiones, quæ oriri possunt ex similitudine sigillorum, potest iudex ex officio prohibere ne vnus alterius sigillo vtatur, vt per Bart. in *tract. de insignis & armis n. 6. 7. & 8. Aucud. ad c. 19. Pratorum, n. 32. lib. 1. Azcud. l. 8. n. 3. tit. 1. lib. 4. noua recop.**

SVM MARIVM.

- 1 Deponi debet qui contra iuramentum negat prælatum dominum suum, vel coram iudice seculari de ipso conueritur, vel ipsum inuadit.
- 2 Declaratur text. in presenti.
- 3 Beneficium vacat ipso iure per depositionem, & priuationem.

Collect. Barthol. Tom. III.

CAP. Grauem. XV.

Archidiaconus, qui contra iuramentum negat Episcopum esse dominum suum, vel in foro seculari deponit quæstionem de re spirituali contra eum, vel qui dat causam, aut consilium inuasoribus Episcopi, & sociorum, perpetuò abscindatur ab Ecclesia, & eius beneficia assignentur idoneis. Colligunt ex Ordin. Abbas antiq. Innocent. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Hostien. Anchar. Butr. Panor. Marian. Socin. Viuian. in *rationali lib. 5. inris Pontif. pag. 188. Alagona in compendio inris Canonici, pag. 708. remissuè Ximen. in concord. p. 1.*

Episcopum suum esse dominum negasse.] Innocent. & communis in presenti, tenet Archidiaconum; de quo text. loquitur, ideo puniti tanquam perituros, quia negauit Episcopum dominum, quem antea dominum iurauerat, vel melius dic ius Canonicum velle, vt Episcopis tanquam dominis deferatur à subditis, maxime à præstantibus iuramentum fidelitatis, & obedientiæ, ac reuerentiæ, licet, ipsi verè domini non sint, & ea ratione puniti huiusmodi Archidiaconum, quia reuerentiam debitam Episcopo, & præstitam per iuramentum negauit.

Beneficia sua faciente, &c.] Notatur ad hoc, quòd vacat ipso iure beneficium per dispositionem, & priuationem, vt per Gonzal. ad *reg. 8. Cancell. gloss. 1. 5. n. 97. quem refero ego ipse de officio, & potestate Episcopi, p. 3. alleg. 57. n. 247.*

SVM MARIVM.

- 1 Episcopis præcipitur ne grauamina Religiosis inferant.
- 2 Religiosi possunt eligere sepulturam si sunt in remotis extra sua monasteria.
- 3 Religiosorum numerus in quolibet monasterio constituitur, quantum debeat esse ex Conc. Trid. ostenditur.
- 4 Lex penalis vtens verbo imperatiui modi quamuis sit temporis presentis, sententiam continet ferendam.

CAP. Nimis. j. XVI.

Greg. IX.

Episcopis præcipitur ne grauamina inferant Religiosis, & enumerantur 25. illis ab Episcopis illata circa Sacramenta, sepulturas, Missas, elemosinas, & oblationes. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innocent. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Host. Anch. Butr. Panor. Mar. Socin. Viuian. in *rationali lib. 5. inris Pontif. p. 188. Alagona in compendio inris Canon. p. 709. remissuè Ximen. in concord. p. 1.*

Eligant sepulturam.] Ergo Religiosi possunt eligere sepulturam, si sunt in remotis extra sua monasteria, vt per Boer. decis. 175. n. 6. Fr. Emman. *quest. regul. tom. 3. q. 60. art. 1.*

Volunt quoque in domibus eorum certum numerum, &c.] Hodie super numerum Religiosorum in quolibet Conuentu constituendum ordinauit Concil. Trid. *sess. 25. de regul. c. 3. in hæc verba. In prædictis autem monasteriis & domibus, tam virorum, quam mulierum bona immobilia possidentibus, vel non possidentibus, is tantum numerus constituitur, ac impeterum conseruetur, qui vel ex redditibus propriis monasteriorum, vel ex consuetis elemosynis commode possint sustentari. Quod quidem decretum postea Pius V. sua constitutione incipien. Circa Pastoralis officij, sub datum Romæ anno Incarnationis Dominicæ 1566. IV. Kalendas Iunij, quoad moniales confirmauit.*

R 2 auxilique

duplicem habere actum, duplicemque distinctam facultatem affirmat, alteram decernendi an is, qui admittitur ad Regnum Dei, dignus sit, & qua penitentem cogi, vt plenè peccata pandat, vt statum ipsius cognoscat, & hæc dicitur scientia, alteram verò qua is, qui dignus decernitur, admittitur, & absoluitur, vel si indignus est, repellitur, & hæc dicitur potestatis, & confirmatur, quia licet aliquando is, cui committitur cognoscere, indicare non possit, Extravag. quia quorundam, vers. ci autem, is tamen qui iudex constituitur, & cui indicare committitur, necessarid de qua re iudicabit, primum cognoscere debet, cap. 1. vers. oportet, de Penit. disp. 7. text. sic intelligendos in l. de qua re, ff. de iudic. Quare rectè pontifex in d. Extravag. vers. quare restat, concludit in iudice ecclesiastico utramque clauem esse necessariam, cognoscendi scilicet, & d. finendi, quasi altera sine altera subsistere non possit, nec enim quilibet quamvis doctus, si ordinatus non sit, clauem habet scientiæ, quia non habet facultatem illam decernendi, de qua supra, nec etiam Sacerdos indoctus ceteræ clauis scientiæ, quia quamvis habitus scientiarum non habeat, habet tamen facultatem decernendi an penitens dignus, vel indignus sit, quæ omnia colliguntur ex Sor. d. art. 1. concl. 2. Jacob. de Grass. in aureis decis. part. 1. lib. 1. c. 13. num. 9.

Immo compellit non seruare.] Notatur ad hoc, quòd quando quis compellit Sacerdotes celebrare tempore interdicti generalis, præsumitur per contemptum impulsisse, vt per Menoch. de presump. lib. 5. presump. 44. num. 13.

Intrusus] Notatur ad hoc, quòd ille dicitur intrusus, qui habet titulum, & possessionem à non habente potestatem conferendi, vt per Mascard. de probat. concl. 936. num. 20. Et notatur etiam ad hoc, quòd possidens beneficium alteri de facto, & iniuste ablatum, dicitur intrusus, vt per Rebus. in addit. ad reg. Cancell. reg. 29. vers. quarto. Cæsar. Angel. de contradictione legitimo quest. 15. num. 78.

Non solum à beneficiis ipsis, &c.] Notatur ad hoc, quòd violans interdictum exercendo actum proprium sui Ordinis inhabilis est non solum ad acquitendum beneficium, sed etiam ad acquisitum retinendum, vt per Valer. Reginald. in praxi fori penit. lib. 3. tract. 32. tract. 1. n. 48. vers. que sunt.

Suspendat auctoritate Apostolica, &c.] Notatur ad hoc, quòd si quis crimen commiserit quod priuationem dignitatis inducit ipso iure, possunt subditi ab eius obedientia se subducere, & illius iura denegare, vt per Tiraquel. in l. si unquam, verbo reuertatur. num. 366.

In gloss. Irritæ, & inanes, ibi, conferre non potest Notatur ad hoc, quòd excommunicatus non potest beneficia conferre, vt per Couar. in cap. alma mater, part. 1. §. 7. num. 9. Anton. Ricciol. in tract. de iure personarum extra gremium Ecclesiæ existent. lib. 4. cap. 3. num. 1. quod extendit, vt excommunicatus neque possit conferre per Vicarium non excommunicatum, Rebus. in cap. postulasti, num. 581. de cleri. excomm. minist. Martian. Alter. de censur. tom. 1. lib. 2. disp. 5. cap. 1. vers. tandem postulasti, Antonius Ricciolus d. cap. 3. num. 3. vbi num. 14. tenet, quod excommunicatus nondum declaratus potest titè conferre, & post multos DD. quos ibi refert, citat etiam Rotæ decis. apud Farinac. tom. 2. consil. decis. 168. & iterum apud eundem Farinac. decis. 334. n. 3. & seqq. & decis. 602. part. 1. tom. 2. recen.

Notatur etiam ad hoc, quòd si religiosus nullo sit ordine initiatus, & violenter interdictum, quamvis in irregularitatem non labatur, quia non est id iure Collect. Barbos. Tom. III.

cautum, his tamen pœnis, quæ in huiusmodi statum cadere possunt, irretitur, videlicet, vt nec eligi, nec eligere possit, nec ea Diuina celebrare, quæ ex officio solet, quæ quidem pœnæ habent etiam locum in fœminis religiosis, vt per Paul. Comit. resp. moral. lib. 6. quest. 50. num. 4.

De Noui operis nuntiatione

Tit. XXXII.

SUPER hanc rubricam scripserunt Zabarell. Ioan. Andr. Aret. Ancharan. Panorm. Butr. Mar. Socin. Guillelmus Durand. in breuiario aureo iuris Canonici. Ioan. de Londris in breuiario sanctorum Canonum. Ioh. 181. verso, Mar. Melhard. in epitome Decretal. fol. 193. verso, Petr. de Rauenn. in compendio iuris Canonici, Daniel. Venator. in analysi methodica iuris Pontificij pag. 701. Goffied. & Holt. in summa huius tit. Alexand. Cassan. & Anastas. Germon. in paratitulis ad quinque libros Decret. Bartol. Carthag. in expositione tituli iuris Canon. nouissimi Ioan. Honor. lib. 5. sum. in Decret. omnes sub hoc tit.

De materia tit. vide Gomez. l. 46. Tauri num. 24. cum seqq. Viuian. & alios tom. 2. commun. op. lib. 8. tit. 6. Fachin. controuers. lib. 8. cap. 48. Cardol. in praxi iudicium, verbo nuntiatio noui operis. Molin. de iustit. tom. 3. tractat. 2. disp. 706. Bernard. Græux. ad pract. Camere Imper. lib. 1. conclus. 16. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 384. Rendin. in prompt. recept. sent. tom. 1. tit. 88.

SYMMARIVM.

- 1 Ecclesia adificata post nuntiationem noui operis destruienda est expensis constructiue.
- 2 Pontificio iuri standum est in foro Ciuili; quando casus est dubius.
- 3 Pontificium ius obseruatur apud Castellanos deficientibus legibus Regis, & consuetudinibus prouinciarum.
- 4 Pontificium ius obseruatur apud Lusitanos, vbi agitur de materia, quæ peccatum concernit.
- 5 Canone deficiente in causis Ecclesiasticis, & ordinationibus generalibus, non ad ius Regium, sed Cæsareum est deveniendum.
- 6 Constitutionibus synodalibus stantibus, an potius ad illas, quam ad ius commune sit recurrendum, remissum.

CAP. Intelleximus. I.

Luc. III.

POST denuntiationem noui operis si quid siue iure, siue iniuria constituitur, debet secundum leges demoliri. Item si Ecclesia in præiudicium alterius constituitur, debet demoliri, prout præcipiunt leges, & Canones, quia leges non dedignantur imitari sacros Canones, & canones adiuuantur legibus Principum. Colligunt ex Ordin. Abbantig. Innoc. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Hostien. Butr. Anch. Panorm. Mar. Socin. Viuian. in rationali lib. 5. iuris Pontif. pag. 192. Alagona in compend. iuris Canon. p. 710. refertur ab Ant. August. collect. 2. Decretal. lib. 5. sub tit. de Ecclesiis adificandis cap. 3.

R 3 Quis